C/2025/3975

20.8.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 8. července 2025,

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Belgie

(C/2025/3975)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

Obecná východiska

(1) Nařízení (EU) 2024/1263, které vstoupilo v platnost dne 30. dubna 2024, stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými v SFEU. Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním. Nařízení rovněž podporuje odpovědnost členských států za fiskální politiku a klade důraz na její střednědobé zaměření v kombinaci s účinnějším a soudržnějším prosazováním. Každý členský stát musí Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán obsahující jeho fiskální, reformní a investiční závazky, který v závislosti na délce volebního období v daném členském státě pokrývá období čtyř nebo pěti let. Dráha čistých výdajů ([2]) v těchto plánech musí být v souladu s požadavky uvedeného nařízení, včetně požadavku na to, aby byl veřejný dluh do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % hrubého domácího produktu (HDP) a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě nebo se pod ní udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v uvedeném nařízení, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky.

([1]) Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Čisté výdaje ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2024/1263: „čistými výdaji“ se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(2) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([3]), kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik podporuje hospodářské a sociální oživení a stimuluje udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ([4]) (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To pomůže dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v Unii a vede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Belgie doplnila do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(4) Dne 30. dubna 2021 předložila Belgie Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 uvedeného nařízení posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Belgie ([5]), které bylo dne 8. prosince 2023 změněno podle čl. 18 odst. 2 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a za účelem začlenění kapitoly REPowerEU ([6]). Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise v souladu s čl. 24 odst. 5, v němž se stanoví, že Belgie uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Podmínkou uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů, pokud jde o tutéž reformu nebo investici.

(5) Dne 20. června 2025 přijala Rada na doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Belgie ([7]). Plán byl předložen v souladu s článkem 11 a čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2024/1263, vztahuje se na období od roku 2025 do roku 2029 a představuje fiskální korekci rozloženou do sedmi let.

(6) Dne 26. listopadu 2024 Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ([8]) přijala zprávu mechanismu varování 2025, v níž není Belgie uvedena jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2025, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([9]) dne 13. května 2025 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 10. března 2025.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Belgie (dokument ST 10161/2021).

([6]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 8. prosince 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Belgie (dokument ST 15570/2023).

([7]) Doporučení Rady, ze dne 20. června 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Belgie (Úř. věst. C, C/2025/3698, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3698/oj).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

([9]) Doporučení Rady ze dne 13. května 2025 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost EU v příštích pěti letech. Stanoví tři transformační požadavky udržitelného hospodářského růstu: i) inovace; ii) dekarbonizace a konkurenceschopnost a iii) bezpečnost. Za účelem odstranění rozdílů v oblasti inovací si EU klade za cíl prosazovat průmyslové inovace, podporovat růst startupů prostřednictvím iniciativ, jako je Strategie EU pro startupy a scaleupy, a urychlit zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence a kvantová výpočetní technika. V zájmu dosažení zelenějšího hospodářství Komise předložila komplexní Akční plán pro cenově dostupnou energii a Dohodu o čistém průmyslu, které zajistí, aby přechod na čistou energii zůstal nákladově efektivní, zohledňoval konkurenceschopnost, zejména v energeticky náročných odvětvích, a byl hnací silou růstu. Pro snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti je Unie odhodlána posílit globální obchodní partnerství, diverzifikovat dodavatelské řetězce a zajistit přístup ke kritickým surovinám a čistým zdrojům energie. Tyto priority se opírají o horizontální faktory, jež zahrnují zjednodušení právních předpisů, prohloubení jednotného trhu, financování konkurenceschopnosti a unii úspor a investic, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci politik EU. Kompas konkurenceschopnosti je sladěn s evropským semestrem, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(8) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik se v roce 2025 nadále vyvíjí souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Tato doporučení pro jednotlivé země zůstávají relevantní i pro posuzování pozměněných plánů pro oživení a odolnost v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Doporučení pro jednotlivé země 2025 by se měla vztahovat na všechny klíčové výzvy hospodářské politiky, jež nejsou dostatečně řešeny v rámci opatření obsažených v plánech pro oživení a odolnost, s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro jednotlivé země z období 2019–2024.

(10) Dne 4. června 2025 zveřejnila Komise zprávu o Belgii pro rok 2025. Posoudila pokrok, který Belgie učinila při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Belgie provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Belgie čelí. Posoudila rovněž pokrok Belgie při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

Posouzení roční zprávy o pokroku

(11) Dne 20. června 2025 Rada doporučila pro Belgii následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 3,6 % v roce 2025, 2,5 % v roce 2026, 2,5 % v roce 2027, 2,1 % v roce 2028 a 2,1 % v roce 2029, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu vypočtenému vůči roku 2024, které činí 3,6 % v roce 2025, 6,1 % v roce 2026, 8,8 % v roce 2027, 11,1 % v roce 2028 a 13,4 % v roce 2029. V letech 2025–2029 se toto maximální tempo růstu čistých výdajů shoduje s nápravnou dráhou podle čl. 3 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ([10]), která byla stanovena Radou v doporučení ze dne 20. června 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek ([11]), které nahradilo doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek ([12]). Dne 30. dubna 2025 předložila Belgie roční zprávu o pokroku ([13]), která se týkala opatření přijatých v reakci na doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek, provádění souboru reforem a investic, které jsou pokladem pro prodloužení období korekce, a provádění reforem a investic v reakci na hlavní výzvy identifikované v příslušných doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Belgie dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

([10]) Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).
([11]) Doporučení Rady ze dne 20. června 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek v Belgii [ST 10166/25].
([12]) Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek v Belgii [5032/25].
([13]) Roční zprávy o pokroku z roku 2025 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

(12) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise doporučila aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu; tento návrh uvítala Evropská rada dne 6. března 2025. Na základě žádosti Belgie ze dne 30. dubna 2025 přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Belgii umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů a překročit je ([14]).

(13) Na základě údajů potvrzených Eurostatem ([15]) se schodek veřejných financí Belgie zvýšil ze 4,1 % HDP v roce 2023 na 4,5 % v roce 2024, zatímco veřejný dluh vzrostl ze 103,2 % HDP na konci roku 2023 na 104,7 % na konci roku 2024. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2024 ve výši 4,2 %. V roční zprávě o pokroku Belgie odhaduje růst čistých výdajů v roce 2024 na 3,9 %. Na základě odhadů Komise bylo v roce 2024 nastavení fiskální politiky ([16]), které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních i z unijních zdrojů, expanzivní v rozsahu 0,4 % HDP.

(14) Podle roční zprávy o pokroku makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce Belgie, předpokládá v roce 2025 růst reálného HDP ve výši 1,2 %, přičemž inflace měřená HISC by měla v roce 2025 dosáhnout 2,8 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá růst reálného HDP v roce 2025 o 0,8 % a v roce 2026 o 0,9 % a inflaci měřenou HISC v roce 2025 na úrovni 2,8 % a v roce 2026 na úrovni 1,8 %.

(15) V roční zprávě o pokroku se předpokládá, že schodek veřejných financí se v roce 2025 zvýší na 5,5 % HDP, přičemž poměr veřejného dluhu k HDP by měl do konce roku 2025 vzrůst na 107,2 %. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 6,0 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá v roce 2025 schodek veřejných financí ve výši 5,4 % HDP. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především vyšší výdaje na náklady spojené se stárnutím, obranu a platby úroků. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 5,0 %. Tyto nižší projekce růstu čistých výdajů oproti roční zprávě o pokroku jsou způsobeny tím, že v prognóze Komise je uvedena nižší projekce růstu výdajů v oblasti tvorby hrubého fixního kapitálu a mezispotřeby a nižší dopad diskrečních opatření snižujících příjmy. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních i z unijních zdrojů, bude v roce 2025 expanzivní v rozsahu 0,4 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 zvýšit na 107,1 %. Zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především přetrvávající vysoký schodek veřejných financí.

(16) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že v roce 2025 budou z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost financovány výdaje vládních institucí ve výši 0,1 % HDP, přičemž v roce 2024 to bylo 0,1 % HDP. Výdaje financované z nevratné podpory z Nástroje pro oživení a odolnost umožňují kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Belgie.

(17) Výdaje vládních institucí Belgie na obranu činily 0,9 % HDP v roce 2021, 1,0 % HDP v roce 2022 a 0,9 % HDP v roce 2023 ([17]). Podle prognózy Komise z jara 2025 se výdaje na obranu předpokládají v roce 2024 na úrovni 1,3 % HDP a v roce 2025 na úrovni 1,7 % HDP. To odpovídá nárůstu o 0,8 procentního bodu HDP ve srovnání s rokem 2021. Období, kdy je aktivována národní úniková doložka (2025–2028), umožňuje Belgii změnit priority výdajů vládních institucí nebo zvýšit příjmy těchto institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu ve střednědobém horizontu neohrožovaly fiskální udržitelnost.

([14]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Belgii umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3960, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3960/oj).

([15]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

([16]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

([17]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG). Vzhledem k metodickým rozdílům mezi definicemi podle COFOG a NATO se výdaje založené na definici dle COFOG mohou lišit od výdajů založených na definici dle NATO.

(18) Podle prognózy Komise z jara 2025 by čisté výdaje v Belgii měly v roce 2025 vzrůst o 5,0 %. Na základě prognózy Komise z jara 2025 by růst čistých výdajů Belgie v roce 2025 měl překročit maximální tempo růstu, které má být stanoveno nápravnou dráhou doporučenou Komisí, což odpovídá odchylce ([18]) ve výši 0,7 % HDP. Očekávaná odchylka je však na základě současných projekcí výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.

(19) Roční zpráva o pokroku nezahrnuje rozpočtové projekce na období po roce 2025. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 5,5 % HDP v roce 2026. Zvýšení schodku v roce 2026 odráží především vyšší úrokové výdaje. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2026 ve výši 3,0 %. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních i z unijních zdrojů, bude v roce 2026 restriktivní v rozsahu 0,3 % HDP. Podle odhadu Komise se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP vzroste do konce roku 2026 na 109,8 %. Zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2026 odráží především přetrvávající vysoký schodek veřejných financí.

(20) Doporučení schvalující střednědobý plán Belgie stanoví soubor reforem a investic, které jsou podkladem pro prodloužení období korekce, a rovněž časový harmonogram pro jejich provádění. Patří mezi ně stávající a zintenzivněná opatření z plánu pro oživení a odolnost, jako je důchodová reforma a přezkumy veřejných výdajů, jakož i další reformy a investice, například reformy trhu práce, daňová reforma, rozpočtová koordinace a podnikatelské prostředí a regulace. Všechny reformy a investice, které jsou podkladem pro prodloužení, mají být provedeny po 30. dubnu 2025.

(21) Rizika pro dlouhodobou fiskální udržitelnost jsou v Belgii vysoká ([19]). Kromě nepříznivé výchozí rozpočtové pozice se podle zprávy Komise o stárnutí obyvatelstva za rok 2024 předpokládá, že výdaje na důchody vzrostou v období 2022–2070 o 3,5 procentního bodu HDP, zatímco průměr EU činí 0,4 procentního bodu HDP ([20]). Belgický plán pro oživení a odolnost zahrnuje důchodovou reformu, jejímž cílem je pomoci řešit tuto výzvu, spolu s dalšími cíli, jako je zlepšení sociální udržitelnosti systému, motivace obyvatelstva k tomu, aby zůstalo aktivní na trhu práce i po splnění podmínek pro předčasný odchod do důchodu, a zajištění větší míry konvergence mezi důchodovými systémy a v rámci těchto systémů. V rámci svého střednědobého fiskálně-strukturálního plánu a na podporu prodloužení období fiskální korekce se Belgie zavázala provést reformu, která tuto výzvu řeší.

(22) Zdanění práce (daně z příjmu fyzických osob a sociální příspěvky) je jedno z nejvyšších v EU na všech úrovních příjmů, což finančně odrazuje od práce. U druhých výdělečně činných osob v domácnosti vedou zvláštní daňové prvky, jako je „manželský kvocient“ ([21]), ke kratší pracovní době nebo k nezaměstnanosti. Vysoké daňové zatížení práce je kompenzováno mnoha mzdovými dotacemi, což vytváří hospodářskou neefektivnost a komplikuje daňový systém. Příjmy ze spotřebních daní jsou navíc pod průměrem EU, a to v důsledku rozsáhlého využívání osvobození od DPH a snížených sazeb. Koncepce zdanění kapitálu narušuje investiční chování tím, že vyvolává nadměrné, daňově motivované investice do určitých druhů aktiv. Přesunutí daňového zatížení z práce na jiné daňové základy a snížení využívání daňových výdajů by mohlo pomoci zvýšit efektivitu daňového systému a omezit faktory, které odrazují od práce. V rámci svého střednědobého fiskálně-strukturálního plánu a na podporu prodloužení období fiskální korekce se Belgie zavázala provést některá opatření, která povedou k určitému pokroku při řešení výzvy v oblasti zdanění.

(23) Koncepce sociálních dávek odrazuje lidi od toho, aby začali pracovat nebo aby pracovali více hodin. Řada sociálních dávek závisí na statusu a není testovaná na majetek, což snižuje efektivitu systému dávek. Podpora v nezaměstnanosti je časově neomezená a dávky pro dlouhodobě nezaměstnané nejsou testované na majetek, což prohlubuje past nezaměstnanosti. Reforma koncepce systému sociálních dávek a zlepšení jeho transparentnosti by mohly zvýšit motivaci pracovat. V rámci svého střednědobého fiskálně-strukturálního plánu a na podporu prodloužení období fiskální korekce se Belgie zavázala provést reformu s cílem řešit výzvu v oblasti sociálních dávek.

([18]) Od roku 2026 se tyto údaje budou objevovat na kontrolním účtu, který je zřízen článkem 22 nařízení (EU) 2024/1263.
([19]) Evropská komise, 2024, Monitor udržitelnosti dluhu.
([20]) Evropská komise a Výbor pro hospodářskou politiku, Zpráva o stárnutí obyvatelstva 2024, k dispozici na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-andbudgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_cs.
([21]) V Belgii se uplatňuje systém rozdělení příjmů („manželský kvocient“), který umožňuje vydělávajícímu partnerovi přiřadit část svého příjmu z výkonu povolání partnerovi, který nevydělává.

(24) Složení a efektivitu veřejných výdajů lze zlepšit, aby se vytvořil prostor pro větší veřejné investice, kterým by prospěla i lepší příprava projektů. Navzdory některým opatřením přijatým na všech úrovních veřejné správy v rámci plánu pro oživení a odolnost patří celkové veřejné výdaje Belgie v poměru k HDP stále k nejvyšším v eurozóně. To naznačuje, že existuje prostor pro větší fiskální korekci založenou na výdajích, například přijetím povinných cílů úspor. Přezkumy výdajů a hodnocení politik mohou Belgii pomoci stanovit priority veřejných výdajů a zvýšit jejich efektivitu. V rámci svého střednědobého fiskálně-strukturálního plánu a na podporu prodloužení období fiskální korekce se Belgie zavázala provést některá opatření, která povedou k určitému pokroku při řešení výzvy v oblasti veřejných výdajů.

(25) Ve federálním státě, jako je Belgie, kde je velká část výdajových pravomocí delegována na orgány samosprávy na nižší než celostátní úrovni, má zásadní význam efektivní rozpočtová koordinace. Navzdory dohodě o spolupráci podepsané v roce 2013 stále neexistuje formální dohoda o víceletých rozpočtových cílech na všech úrovních veřejné správy, což komplikuje rozpočtovou koordinaci. V rámci svého střednědobého fiskálně-strukturálního plánu a na podporu prodloužení období fiskální korekce se Belgie zavázala provést reformu s cílem řešit výzvu v oblasti rozpočtové koordinace.

Klíčové politické výzvy

(26) Podle zprávy Komise o stárnutí obyvatelstva za rok 2024 ([22]) veřejné výdaje na dlouhodobou péči v roce 2022 činily 2,3 % HDP (průměr EU 1,7 %), což z Belgie učinilo jednu ze zemí s nejvyššími výdaji na dlouhodobou péči v EU. Předpokládá se, že do roku 2070 vzrostou výdaje na dlouhodobou péči o 1,7 procentního bodu HDP, zatímco průměrný nárůst v EU je 0,8 procentního bodu, což zvyšuje rizika pro dlouhodobou fiskální udržitelnost v Belgii. Z dostupných údajů vyplývá, že podíl osob, které jsou nezávislé nebo mírně závislé na péči a žijí v ústavních pobytových zařízeních, je v Bruselském regionu a Valonsku vysoký. Kromě toho podíl starších osob umisťovaných zbytečně nebo alespoň předčasně do ústavních pobytových zařízení je i nadále vysoký přesto, že v uplynulém desetiletí klesal. Federální vládní orgány zahájily reformy s cílem zvýšit nákladovou efektivnost využívání různých zařízení péče, zejména s cílem zabránit zbytečnému nebo předčasnému využívání pobytové péče a oddálit jej. Tato opatření by měla být prováděna prostřednictvím účinných kroků, zejména s cílem dosáhnout nákladové efektivnosti některých možností dlouhodobé péče, jako je ústavní péče, při současném zachování cenově dostupného přístupu k péči a souvisejícím službám.

(27) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro tuto zemi nebo jejich významnou část. V tomto napjatém časovém rámci má dokončení účinného provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU zásadní význam pro posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti Belgie prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro zajištění sociální spravedlnosti. Sdělení Komise NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, které bylo přijato dne 4. června 2025, vyjasňuje příslušný harmonogram ukončení nástroje a poskytuje členským státům pokyny pro maximalizaci provádění do 31. srpna 2026, včetně toho, jak dále zefektivnit plány pro oživení a odolnost, uvádí nejdůležitější možnosti, které je třeba zvážit při jejich revizi, a zdůrazňuje význam pečlivého společného plánování před předložením posledních žádostí o platbu v roce 2026. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(28) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnuje podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST) a Evropského sociálního fondu plus (ESF+), se v Belgii zrychlilo. Je důležité pokračovat v úsilí o zajištění rychlého provádění těchto programů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Belgie již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu a současně na posílení sociální soudržnosti. Belgie zároveň nadále čelí výzvám, včetně těch, které se týkají konkurenceschopnosti a regionálních rozdílů, a to i pokud jde o riziko chudoby a sociálního vyloučení, které v některých regionech ještě zhoršuje situace na trhu s bydlením, přístup k zaměstnání a aktivačním opatřením, rozvoj dovedností a kvalitní vzdělávání. V souladu s článkem 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady

([22]) Evropská komise a Výbor pro hospodářskou politiku, Zpráva o stárnutí obyvatelstva 2024, k dispozici na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-andbudgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_cs.

(EU) 2021/1060 ([23]) je Belgie povinna v rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období provést přezkum každého programu, mimo jiné s přihlédnutím k výzvám uvedeným v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024. Návrhy Komise přijaté dne 1. dubna 2025 ([24]) prodlužují lhůtu k předložení posouzení – v případě každého programu – výsledku přezkumu v polovině období stanovenou na 31. března 2025. Poskytují také flexibilitu, která pomáhá urychlit provádění programů, a pobídky pro členské státy, aby přidělovaly zdroje politiky soudržnosti do pěti strategických prioritních oblastí Unie, konkrétně do konkurenceschopnosti v oblasti strategických technologií, obrany, bydlení, vodohospodářské odolnosti a přechodu na jiné zdroje energie, a do investic do dovedností v prioritních odvětvích při současném zachování důrazu na osoby v nejzranitelnějších situacích v programech ESF+.

(29) Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) poskytuje příležitost investovat do klíčové strategické priority EU tím, že posílí konkurenceschopnost EU. Platforma STEP je financována z jedenácti stávajících fondů EU. Členské státy mohou rovněž přispívat do Programu InvestEU na podporu investic v prioritních oblastech. Belgie by mohla tyto iniciativy optimálně využívat k podpoře vývoje nebo výroby kritických technologií, včetně čistých technologií a technologií účinně využívajících zdroje.

(30) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, by měla Belgie účinně řešit zbývající výzvy, jež souvisejí s inovacemi, podnikatelským prostředím, regulační a administrativní zátěží a složitostí, omezeními v odvětví služeb, dekarbonizací průmyslu a dopravy, zaváděním obnovitelných zdrojů energie, dotacemi na fosilní paliva, nadměrným ukládáním dusíku, nedostatkem pracovních sil a nesouladem mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, integrací znevýhodněných skupin na trhu práce, vzdělávacím systémem a učitelským povoláním.

(31) Ačkoli je Belgie jedním z lídrů EU v oblasti inovací a má vysokou úroveň intenzity výzkumu a vývoje, belgická činnost v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěna do několika málo průmyslových odvětví a velkých společností. Vysoké úrovně daňových úlev se nedostanou do podniků s nejvyšším potenciálem růstu. Vyšší výkonnost v oblasti inovací a trvalý růst produktivity by vyžadovaly větší šíření znalostí napříč hospodářskými odvětvími. Zdá se, že existuje prostor pro zlepšení účinnosti a efektivity veřejné podpory výzkumu a inovací, zejména pokud jde o vyhnutí se efektu vytěsnění soukromého financování a lepší přidělování zdrojů rychle rostoucím podnikům. Kromě toho nízká míra pracovní mobility v Belgii, která může být způsobena faktory, jako je vysoká mzda za odpracovaná léta a nízká transparentnost odměňování, rovněž omezuje šíření inovací do zbytku ekonomiky.

(32) Jak je uvedeno v Kompasu konkurenceschopnosti, všechny orgány EU, vnitrostátní a místní orgány musí vyvinout velké úsilí k vytvoření jednodušších pravidel a ke zrychlení správních postupů. Komise si v oblasti snižování administrativní zátěže stanovila ambiciózní cíle: nejméně o 25 % a u malých a středních podniků nejméně o 35 % a vytvořila nové nástroje k dosažení těchto cílů, včetně systematického zátěžového testu stavu právních předpisů EU a posíleného dialogu se zúčastněnými stranami. Aby tento cíl splnila, musí přijmout opatření i Belgie. Celkem 71 % podniků považuje složitost administrativních postupů za problém pro svou společnost při podnikání v Belgii ([25]). Podnikatelské prostředí v Belgii je znevýhodněno velkou regulační zátěží a vysokou složitostí. Administrativní zátěž podniků je velká, zejména v oblasti daňového a pracovního práva. Náklady, kterým malé a střední podniky čelí při dodržování pracovněprávního a daňového systému, jsou v Belgii poměrně vysoké, zejména pro společnosti, které se musí řídit několika regionálními systémy. Belgie má navíc jednu z nejnižších úrovní podnikatelské dynamiky v EU ([26]). Navzdory nedávnému nárůstu zůstává míra zakládání nových podniků poměrně nízká, zejména v případě podniků se zaměstnanci. Podíl rychle rostoucích podniků v Belgii je výrazně pod průměrem EU. Svou roli mohou při oslabování podnikatelské dynamiky hrát vysoká obchodní omezení v sektoru služeb. Bylo by rovněž vhodné přijmout opatření ke zrušení omezení regulovaných povolání. Podle ukazatelů regulace produktových trhů 2023–2024 má Belgie více omezení u většiny povolání, konkrétně architektů, účetních a realitních makléřů. Požadavky pro vstup na trh jsou u těchto povolání a u právníků i nadále obzvláště vysoké.

([23]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

([24]) Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období – COM(2025) 123 final.

([25]) „Postoje podniků ke korupci v EU“, zpráva z bleskového průzkumu Eurobarometru (duben 2024).

([26]) Belgická národní banka, Ukazatele srovnávacího přehledu konkurenceschopnosti, zpráva za rok 2024.

(33) Kromě toho je cena elektřiny pro průmyslové využití v Belgii podstatně vyšší než cena plynu. Vzhledem k tomu, že zpracovatelský průmysl produkuje 30 % emisí skleníkových plynů v Belgii, jsou zapotřebí další pobídky k dekarbonizaci průmyslových procesů a přechodu na čistší energii. Ke snížení poptávky po energii v průmyslu by mohla přispět také podpora postupů oběhového hospodářství a udržitelných dodavatelských řetězců. Emise skleníkových plynů z odvětví letectví a námořní dopravy, včetně spotřeby paliva v souvislosti s činnostmi v mezinárodní dopravě, jsou výrazně nad průměrem EU ([27]). Železniční doprava není pro osobní ani nákladní přepravu dostatečně atraktivní, přičemž počet osobních automobilů se neustále zvyšuje, což vede k vysokým nákladům způsobeným přetížením dopravy. Udržitelnější dopravu by zajistily diferencovanější silniční poplatky pro všechny typy vozidel, další investice do veřejné dopravy a podpora sdílení automobilů a aktivní mobility.

(34) Vzhledem k tomu, že podíl energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie v roce 2023 činil pouze 14,7 %, patří zavádění obnovitelných zdrojů k nejnižším v EU. Belgie bude muset vyvinout značné úsilí, aby dosáhla svého cíle v oblasti obnovitelných zdrojů energie ve výši 21,7 % do roku 2030, což je stále méně než očekávaný příspěvek Belgie k cíli EU pro rok 2030. Ačkoli se vážným problémem stalo přetížení sítě související s výrobou solární energie, nebyly oznámeny žádné nové investice do soustavy na pevnině. Belgický regulační rámec navíc stále brání rozvoji flexibilních zdrojů, jako je odezva na straně poptávky a skladování. Investice do síťové infrastruktury a urychlení postupů pro udělování povolení by podpořily zavádění obnovitelných zdrojů energie. Kromě toho by bylo možné podporovat sdílení energie, vlastní spotřebu a flexibilitu na straně poptávky. Navzdory poměrně vysokému podílu jaderné energie ve skladbě zdrojů energie jsou ceny elektřiny pro domácnosti v Belgii ve srovnání s plynem a topným olejem vysoké, což brání přechodu na elektřinu a na ekologičtější systémy vytápění. Přesun spotřebních daní z elektřiny na topný olej a plyn by učinil elektřinu cenově dostupnější než fosilní paliva.

(35) Belgie eviduje značné dotace na fosilní paliva, které do roku 2030 neplánuje ukončit. Nedávná zpráva belgických orgánů ([28]) odhaduje, že přímé federální dotace na fosilní paliva dosáhly v roce 2021 výše 12 miliard EUR (2,4 % HDP). Za prioritu pro postupné ukončení by mohly být považovány zejména dotace na fosilní paliva, které cíleně neřeší energetickou chudobu ani skutečné problémy týkající se energetické bezpečnosti, brání elektrifikaci a nemají zásadní význam pro konkurenceschopnost průmyslu. Dotace na fosilní paliva, jako jsou snížené spotřební daně z topného oleje a profesionální motorové nafty, podnikové palivové karty a snížená DPH na plyn, jsou v Belgii ekonomicky neefektivní, udržují závislost na fosilních palivech a nepřispívají k plnění závazků Belgie v oblasti klimatu. Dotace na fosilní paliva rovněž brzdí energetickou renovaci budov a hrozí, že Belgie nesplní své cíle v oblasti renovací a energetické účinnosti pro rok 2030. Zvýšení současné úrovně investic do energetických renovací a doplnění investic o politické reformy s cílem přesunout pobídky k energetické renovaci a nízkouhlíkovým řešením vytápění by pomohly urychlit transformaci energetiky.

(36) Hlavními příčinami obav jsou kvalita vody a zhoršování stavu přírody, neboť většina vodních útvarů v Belgii je ovlivněna difuzními zdroji znečištění. Klesající úroveň biologické rozmanitosti ohrožuje hospodářská odvětví, která jsou na ekosystémových službách vysoce závislá. Přírodě blízká řešení jsou klíčem k budování odolnosti vůči změně klimatu a k ochraně hospodářství před dopady extrémních povětrnostních jevů. Intenzivní zemědělství, zejména chov hospodářských zvířat, uvolňuje velké objemy látek znečišťujících ovzduší, půdu a vodu. Znečištění způsobuje také výroba elektřiny, odvětví kovů a výroba chemikálií. Vlámská vláda sice přijala revidovaný sedmý akční program pro dusičnany, ale je třeba podniknout další opatření za účelem snížení obsahu živin a chemických látek v povrchových vodách a napomoci větší udržitelnosti zemědělství.

(37) Míra volných pracovních míst v Belgii je v současné době jednou z nejvyšších v EU (4,1 % oproti průměru EU 2,3 % v roce 2024) a zaměstnavatelé mají potíže s najímáním zaměstnanců s vhodnými dovednostmi. Nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků brání podnikatelské a investiční činnosti, včetně činností za účelem zelené a digitální transformace. Regionální rozdíly v podílu pracujícího obyvatelstva jsou však značné a existuje prostor pro zlepšení meziregionální mobility pracovních sil. Stálým problémem je integrace znevýhodněných skupin, včetně osob s nižší úrovní vzdělání, starších pracovníků, osob z přistěhovaleckého prostředí a osob se zdravotním postižením. To naznačuje prostor pro zvýšení účinnosti politik aktivace pracovních sil, zejména zlepšením efektivity veřejných služeb zaměstnanosti a lepším zacílením opatření na pomoc při integraci znevýhodněných skupin na trhu práce. Nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi lze rovněž vysvětlit nízkou mírou prohlubování dovedností a změny kvalifikace dospělých.

([27]) Doprava v EU v číslech: statistická příručka, 2024.
([28]) FPS Finance (2024), Inventory of federal fossil-fuel subsidies (Soupis federálních dotací na fosilní paliva).

(38) Navzdory vysoké úrovni veřejných výdajů na vzdělávání se výsledky učení zhoršily a podíl nejlepších studentů prudce klesl ([29]). Sociálně-ekonomické a přistěhovalecké prostředí jsou stále důležitými prediktory výsledků studentů. Zatímco všechna společenství provádějí rozsáhlé reformy k řešení těchto problémů, další revize politik opakování ročníku, poskytnutí větší flexibility studentům při přechodu mezi všeobecným a odborným zaměřením a posílení individualizovaného učení by mohly pomoci řešit nerovnosti a zhoršující se výsledky studentů. Zlepšení základních dovedností všech studentů má zásadní význam pro zlepšení jejich vyhlídek na trhu práce, včetně znevýhodněných skupin. Nedostatek pracovních sil by bylo možné řešit posílením významu odborného vzdělávání a přípravy (OVP) pro trh práce v technických profesích a zvýšením počtu studentů a absolventů odborného vzdělávání a přípravy a v terciárním vzdělávání v oblasti IKT (informačních a komunikačních technologií) a oborech STEM (přírodních vědách, technologii, inženýrství a matematice). Nedostatek učitelů je v celé zemi rovněž nadále kritický a neúměrně postihuje školy s vyšším podílem znevýhodněných studentů ([30]). Je třeba přijmout zásadnější opatření na podporu učitelského povolání, zejména zajištěním stability pracovních míst a atraktivních a diferencovaných kariérních postupů.

(39) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2025 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny pro rok 2025, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Belgie pomáhají doporučení č. 2, 3, 4 a 5 provádět první doporučení pro eurozónu týkající se konkurenceschopnosti, zatímco doporučení č. 4 a 5 pomáhají provádět druhé doporučení pro eurozónu týkající se odolnosti a doporučení č. 1 pomáhá provádět třetí doporučení pro eurozónu týkající se makroekonomické a finanční stability stanovené v doporučení pro rok 2025,

DOPORUČUJE Belgii v letech 2025 a 2026:

1. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu v souladu se závěry Evropské rady ze dne 6. března 2025. Dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 20. června 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek a současně využít prostor poskytnutý národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Provést soubor reforem a investic, které jsou podkladem pro prodloužené období korekce doporučené Radou dne 20. června 2025. Zvýšit nákladovou efektivnost systému dlouhodobé péče při současném zachování cenově dostupného přístupu k péči a souvisejícím službám.

2. S ohledem na platné lhůty pro včasné dokončení reforem a investic podle nařízení (EU) 2021/241 zajistit efektivní provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Urychlit provádění programů politiky soudržnosti (EFRR, FST, ESF+) a případně využít možností, které nabízí přezkum v polovině období. Optimálně využívat nástroje EU, včetně příležitostí, které poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technologií pro Evropu, ke zvýšení konkurenceschopnosti.

3. Zjednodušit regulaci, zlepšit regulační nástroje, snížit administrativní zátěž a odstranit překážky obchodu a hospodářské soutěže, zejména v odvětví služeb a regulovaných povoláních, s cílem zlepšit podnikatelské prostředí a dynamiku podnikání. Zvýšit šíření inovací tím, že se veřejná podpora výzkumu a vývoje zaměří na společnosti s nejvyšším potenciálem růstu. V této souvislosti rovněž podpořit pracovní mobilitu pracovníků.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech, mimo jiné zintenzivněním zvyšování energetické účinnosti a snížením spotřeby fosilních paliv v budovách a další motivací průmyslu k dekarbonizaci. Poskytovat pobídky a odstraňovat překážky pro zvýšení využívání a nabídky veřejné dopravy, nízkoemisní dopravy a aktivní mobility. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie a modernizovat síťovou infrastrukturu dalším zefektivněním povolovacích postupů, přijetím právních rámců na podporu investic do zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a usnadněním sdílení energie. Podniknout konkrétní kroky k postupnému zrušení dotací na fosilní paliva, zejména v odvětví dopravy a vytápění, včetně přesunu spotřební daně z elektřiny na fosilní paliva. Přijmout další opatření v oblasti udržitelného zemědělství zlepšením kvality vody a snížením ztrát živin.

([29]) Program OECD pro mezinárodní hodnocení žáků v roce 2022.

([30]) Gambi, L. & De Witte, K. (2023), The uphill battle: The amplifying effects of negative trends in test scores, COVID-19 school closures and teacher shortages (Náročný boj: Rostoucí účinky negativních trendů ve výsledcích testů, zavírání škol v důsledku pandemie COVID-19 a nedostatku učitelů). Výzkumná zpráva FEB, oddělení ekonomie.

5. Řešit nedostatek pracovních sil a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, a to i v oblasti zelené a digitální transformace. Posílit účinnost a zacílení aktivních politik na trhu práce s cílem dále integrovat znevýhodněné skupiny na trhu práce, zejména osoby s nízkou úrovní vzdělání, starší pracovníky, osoby z přistěhovaleckého prostředí a osoby se zdravotním postižením. Zlepšit výkonnost a spravedlnost systémů vzdělávání a odborné přípravy a zvýšit jejich význam pro trh práce, zejména v oblasti IKT a oborech STEM. Pokračovat v reformách zaměřených na posílení učitelského povolání vytvářením flexibilnějších a atraktivnějších kariérních postupů a vzděláváním učitelů.

V Bruselu dne 8. července 2025.

Za Radu

předsedkyně

S. LOSE